



**PARLAMENT DE CATALUNYA**

**Laura Borràs i Castanyer**  
Presidenta

## Lliurament del 41è Premi BBVA Sant Joan de literatura catalana

Sabadell, 29 de juny de 2021

Molt bona tarda. Regidor, autoritats, president i directora de la Fundació Antiques Caixes Catalanes, director territorial del BBVA a Catalunya, president de la Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859, director de la Institució de les Lletres Catalanes, síndic, membres del jurat, editors, guanyadora del premi i tots els qui ens acompanyen per celebrar aquesta quaranta-unena edició del Premi Sant Joan BBVA de literatura catalana, per a mi és una satisfacció personal i alhora institucional acompanyar-vos en l'acte de lliurament d'aquest premi. Ha estat bonic que ho recordessis: en llengua catalana i en prosa, ja que tenim representació d'altres expressions en prosa més enllà de la novel·la.

Heu instituït la petita tradició que siguin els presidents del Parlament qui apadrinin aquest premi, i m'agrada prendre el testimoni dels meus predecessors amb la presidència d'aquesta legislatura que comencem, com ja vaig tenir ocasió de dir-vos personalment en la trobada que vam fer al Parlament i que tan amablement recordava el senyor Ballester.

Quaranta anys més un, perquè l'any passat va ser estrany, i tot i així es va celebrar, però també és important que avui recuperem aquesta normalitat. Fa quaranta anys més un que Caixa Sabadell va apostar pel patrocini d'aquest premi de literatura en llengua catalana.

La primera legislatura del Parlament restituint després de la segona dictadura del segle passat va arrencar precisament l'any 80. Premi i Parlament han viscut processos paral·lels, i tots dos entronquen amb una tradició que ve de molt més enrere, que els supera i que també els justifica, la literatura catalana en el cas del premi i la voluntat de ser del poble de Catalunya en el cas del Parlament, i segur que no se us escapa la connexió entre totes dues coses, entre les lletres catalanes i la identitat nacional.

Per això vull agrair molt especialment a la guanyadora que porti una mascareta que diu «books and roses», amb relació a l'acció exterior que avui ha estat tan



## PARLAMENT DE CATALUNYA

Laura Borràs i Castanyer  
Presidenta

injustament penalitzada pel Tribunal de Cuentas. Un homenatge a la feina que es fa a l'exterior per la difusió de la llengua i la cultura catalanes.

De fet, aquesta vinculació entre el Parlament i el premi també es veu enguany. Aquest any al Parlament hem canviat de legislatura, hem fet el canvi de la tretzena a la catorzena, cosa que té una raó històrica. No sé si trobaríem cap Garbo que ho expliqués. En la primera legislatura, que no es comptava, la d'abans de la dictadura franquista, va ser la força de les paraules que proclamaven la República catalana el que va donar peu a la primera constitució del Parlament, i és això el que hem volgut fer, donar força a les paraules, fer un exercici de memòria històrica i renumerar les legislatures. Per tant, és bonic que enguany el premi, amb aquestes complicacions que se'ns han explicat amb aquesta conversa cantada i dialogada, d'alguna manera faci de teló de fons de totes aquestes coincidències.

La mateixa Roser ho deia: va començar la seva aventura literària des de la distància nord-americana, evocant la ciutat de Barcelona, la memòria familiar, la personal i la col·lectiva, de la ciutat i el país, i després ha anat incorporant al seu univers literari altres paisatges, com ara vèiem, arran de l'espionatge i la resistència durant la Segona Guerra Mundial, però sempre amb aquesta voluntat de recuperar la memòria de rerefons. Pel que hem sentit, sembla que això és el que apunta en aquest *Garbo parla*.

I és bonic també que sigui una traductora, no només una professora de llengua i literatura, sinó una traductora, qui avui rebi aquest premi. Perquè –permetin-me ara un petit excurs– la novel·la neix com un acte de traducció. Al segle XII, quan es traduïen els textos de l'antiguitat llatina a les llengües romàniques, Chrétien de Troyes va passar de «mettre en roman», de portar a la llengua romànica, que és el que això vol dir en francès antic, a començar una novel·la en llengua romànica, de manera que en la traducció es filtra el germen de la ficció i s'inaugura tot un gènere. Per tant, és bonic que avui tinguem, a més d'una professora, una traductora que ens parla en una novel·la de la recuperació i la memòria històrica.

I també ha estat bonic que el regidor esmentés Armand Obiols, i aleshores, gairebé inevitablement, Mercè Rodoreda. Jo estic segura que la Roser parla de Garbo amb la mateixa passió amb què Mercè Rodoreda en el pròleg de *Mirall trencat* diu que passejant per Romanyà veu les postes de sol i l'acompanyen els seus personatges, i té llargues converses amb el notari Riera, per exemple. Auguro llargues converses



**PARLAMENT DE CATALUNYA**

**Laura Borràs i Castanyer**  
Presidenta

amb Garbo a la Roser, i, quan puguem llegir la novel·la i la llegim amb passió, segurament a molts de nosaltres.

Moltes gràcies per fomentar la cultura catalana, la llengua catalana i aquesta tradició que ve de molt enrere i que esperem que amb premis com aquest que hi donen suport vagi molt més enllà. I enhorabona a la guanyadora.

Gràcies a tots. Molt bona tarda.